

LJSPFF LATINA PRO NELATINÁŘE – HODINA XII.
INFINITIVY A SUPINUM

I. V latině rozeznáváme šest druhů **infinitivů**, kromě nám již známých infinitivů přítomnosti a perfekta ještě infinitivy futura:

	aktivum	pasivum
prézens	<i>laudā –re</i> chválit/ že chválím...	<i>laudā –rī</i> být chválen/ že jsem chválen...
perfektum	<i>laudāv –isse</i> že jsem pochválil...	<i>laudāt –um/ –ōs esse</i> že jsem byl pochválen...
futurum	<i>laudāt –ūrum/ –ūrōs esse</i> že budu chválit...	<i>laudāt –um īrī</i> (neměnné-vytvořeno ze supina!!!) že budu (po)chválen...

Aktivní infinitiv futura se tvoří u všech sloves z **akuzativu** nebo nominativu **participia futura futura** všech tří rodů a obou čísel a z infinitivu pomocného slovesa **esse**. Pasivní infinitiv futura se tvoří u všech sloves ze **supina** a z tvaru **īrī**, což je vlastně pasivní infinitiv přítomnosti nepravidelného pomocného slovesa *eo, ire*. Pasivní infinitiv má pouze jedinou podobu, nikdy se nemění!

NB: Infinitiv futura slovesa *esse* je **futūrum esse** (plus další varianty *–am – os, –as, etc.*). Všechny tyto varianty mohou být zkráceny jediným tvarem **fore**.

Scio me aegrotum futurum esse. = *Scio me aegrotum fore.* Víím, že budu nemocný.

Scio me aegrotam futuram esse. = *Scio me aegrotam fore.* Víím, že budu nemocná.

II. Supinum je ustrnulý slovesný tvar zakončený na *–um*, který nemá v češtině obdoby. V latině se používal po slovesech pohybu, u nichž vyjadřoval cíl nebo účel. Do češtiny jej překládáme infinitivem:

Venio ludos spectatum. Přicházím se dívat na hry.

Mitto legatos pacem petítum. Posílám vyslance žádat o mír.

Tvar tzv. **supina 2** je ustrnulý dativ nebo ablativ od původního *u*-kmenového substantiva, které lze vystopovat i ve tvaru výše zmíněného supina. Liší se od něj pouze koncovkou, protože je zakončen na dlouhé *–ū*. Má význam vztahový, ale je doložen jen u několika málo latinských sloves:

<i>facilis factu</i>	snadný k učinění
<i>difficilis dictu</i>	nesnadný k povědění
<i>horribilis auditu</i>	hrozný k poslechu (na poslech)
<i>incredibilis visu</i>	neuvěřitelný na pohled

Při překladu do češtiny je často můžeme zcela vynechat, neboť jeho význam často vyplývá z kontextu.

EXERCITIONES

I. Překládejte:

Credo te amicos non relicturum esse. – Credo magistrum te laudaturum esse. – Credo matrem patrem non relicturam esse. – Oppidum amicos relinquere puto. – Oppidum amicos tuos reliquisse non credo.

Putabas nos victum iri. – Credo vos victuros esse. – Non credebatis nos venturos esse. Sperabamus nos nihil nocte audituros esse. – Sperabamus nos nocte non auditum iri. – Speramus vos nos nocte non audivisse. – Sperat se nos auditurum esse. – Sperabam me vos audituros esse. – Speras eum auditum iri. – Sperat se auditum iri. – Speras me vos auditurum esse. – Nos se audituros esse sperabat. – Nos eum audituros esse sperabant.

II. Převeďte na vazbu akuzativu s infinitivem a doplňte vhodné řídicí sloveso podle vzoru:

Librum leges.

Video te librum lecturum esse.

Filius a patre amatur et amabitur.

Bene respondebitis.

Discipulus laudabitur.

Librum scriptura sum.

Epistulae mittentur.

Hanc fabulam nobis narabis.

Poetae in schola semper legentur.

III. Přeložte:

“Adhuc es caelebs, amice, etsi quinquaginta annos natus es?”

“Eheu, me miserum, ita est.”

“Cur?”

“Quia cum iunior essem, iuravi me numquam uxorem esse ducturum nisi perfectissimam.”

“Et talem non invenisti!”

“Inveni, sed et ipsa iuraverat se viro numquam nupturam nisi perfectissimo!”

caelebs, libis – svobodný; etsi – ačkoliv; uxorem ducere – oženit se; nubo, ere, psi, ptum + dat. – provdat se